

SUURI VÄHENNYSPOTENTIALIAALI

Infrarakentaminen ja kunnossapitopalvelut

Päästövähennysten toteutumiseen hankinnoissa vaikuttavat

- Rakentamisen ja rakennusten päästöt sekä liikenteen ja työmaakoneiden päästöt.
- Hankinnan vähähiiliset vaihtoehdot ja markkinoilla olevat vähähiiliset ratkaisut ja hankintamallit.
- Olemassa olevat kriteerit, työkalut ja keinot määrittää ja todentaa vähähiilisyys.
- Hankkijan osaaminen sekä hankinnan muut tavoitteet ja reunaehdot.

Työmaatoimintojen on arvioitu tuottavan 5 % rakennetun ympäristön kokonaishiilijalanjäljestä, kun rakentamisen osuus julkisten hankintojen kokonaispäästöistä on 25 %. Liikenteen päästöistä noin 25 % syntyy rakennustyömaiden seurauksena. Suurin päästölähde on fossiilisten työkaluiden ja kuljetuskaluston käyttö.

Päästövähennystoimenpiteet ja niiden päästövähennyspotentiali*

- Resurssitehokkuuden parantaminen: neitseellisten maamassojen sijaan hyödynnetään resurssitehokkaita ratkaisuja
- Betonimurskeet
- Vähäpäästöinen asfaltti
- Teollisuuden sivutuotteet
- Kuljetuksen tarpeen minimointi
- Massojen hyödyntäminen kohteessa
- Massojen välivarastointi kohteessa tai lähellä uudelleenkäytön varalle
- Massojen loppusijoitus mahdollisimman lähelle kohteesta
- Työmaapalvelut
 - Fossiiliton työmaa – toiminnot 90 %
 - Päästötön työmaa –toiminnot 100 %
- Infrarakentamisen päästötietokannan avulla on mahdollisuus tunnistaa kohdekohtaisesti vähähiiliset tuotevaihtoehdot
 - [Infrarakentamisen päästötietokanta](#)

*) Arvio päästövähennyspotentialista perustuu yksittäisiin tapaustarkasteluihin, joissa kyseisen toimenpiteen osalta on saavutettu prosenttilukujen osoittamia päästövähennyksiä. Prosenttiluvut kuvaavat eroa vaihtoehtoiseen ratkaisuun, mikä on esitetty soveltuvalla elinkaaren vaiheella/vaiheilla tapauksesta riippuen. Päästövähennysten suuruus riippuu kuitenkin kokonaisuudesta, olosuhteista ja lähtötiedoista, joten prosenttiosuudet ovat vain suuntaa antavia, eivät suoraan yleistettävissä tai vertailtavissa keskenään. Lähde: Siiskonen ym. 2022.

Esimerkkejä aluerakentamisen vähähiilisistä ratkaisuista

Päästöttömien työmaiden green deal -sopimus

- Espoon lukutori – päästötön työmaapilotti
- Helsingin Kuninkaantammi – kriteerinä fossiiliton työmaa

[Lue lisää green deal -sopimuksesta](#)

Oslossa kaikki työmaat ovat fossiilittomia

[Lue lisää KlimaOslo, 2019](#)

Hämeentie (infrahanke)

- Päästölaskenta eri skenaarioille
- Maamassojen välivarastointi ja uudelleenhyödyntäminen
- Fossiiliton työmaa
- Päästöjä säästyä arviolta 27 % tavalliseen verrattuna
- Katuosuuden peruskorjaushankinnan suunnittelu - Case Hämeentie, Helsingin kaupunki

[Lue lisää case Hämeentiestä](#)

Lähteitä ja hyödyllisiä linkkejä

- » [Hiilineutraalin rakennetun ympäristön toimintaohjelma, GBC](#)
- » [Kiertotaloushankintojen käsikirja SYKE](#)
- » [Kiertotalouden edistäminen kuntien hankinnoissa FiGBC](#)
- » [Kulutusperäisten päästöjen tietopalvelu: kulutus.hiilineutraalisuomi.fi](#)
- » [KEINO – Esimerkkejä infra- ja aluerakentamisesta](#)
- » [KEINO – Päästöttömät työmaat green deal -sopimus](#)
- » [Motiva, 2022. Vähähiilisiä kiertotalousratkaisuja tukevien hankintakriteerien koonti ja kehitystyö](#)
- » [Motiva, Julkiset hankinnat muovien vastuullisen käytön ja kiertotalouden edistäjänä -verkkokoulutus](#)
- » [Siiskonen S-T., Alhola, K. & Nissinen, A. 2022. Vähähiiliset julkiset hankinnat – Keinoja ja mahdollisuuksia päästö-
vähennyksiin](#)
- » [UUMA4 -ohjelma](#)
- » [Vähäpäästöiset työkoneet hankinnoista vastaavalle-verkkokurssi](#)
- » [Väylävirasto, 2022. Vähähiilistä kiertotaloutta edistävät hankintakriteerit](#)

KEINO

Kestävien & innovatiivisten
julkisten hankintojen
verkostomainen osaamiskeskus

KEINO on konsortio, jonka eri osa-alueiden toteuttamisesta ja yhdessä kehittämisestä vastaavat Motiva Oy, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, Innovaatiorahoituskeskus Business Finland, Suomen ympäristökeskus SYKE sekä Hansel Oy.

www.hankintakeino.fi